

BEŞİNCİ ÇAĞIRIŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MİLLİ MƏCLİSİNİN
XII SESSİYASI İCLASININ

PROTOKOLU № 97

Milli Məclisin iclas salonu.
30 may 2019-cu il.

İclasa Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
*Sədri **O.Əsədov** sədrlik etmişdir.*

İclasda Milli Məclisin 101 deputatı iştirak etmişdir.

Qeydiyyat	(saat 12.03 dəq.)
İştirak edir	95
Yetərsay	83

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxil idi:

1. “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

2. “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

3. “İcra haqqında”, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında”, “Banklar haqqında”, “Sığortə fəaliyyəti haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında” və “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

4. “Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün kadrların hazırlanması haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

5. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

6. “Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında” və “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

7. “Fövqəladə vəziyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

8. “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin komitələri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

9. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişik-

lik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

10. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

11. “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

12. “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

13. “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

14. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

15. “Yol hərəkəti haqqında”, “Milli arxiv fondu haqqında”, “Avtomobil yolları haqqında” və “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

16. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

17. “Azərbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında”, “Dövlət rüsumu

haqqında”, “Baytarlıq haqqında”, “Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında” və “Lisenzialar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

18. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

19. “Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi”ndə, “Büdcə sistemi haqqında”, “Bələdiyyələrin fəaliyyətində inzibati nəzarət haqqında”, “Banklar haqqında”, “Mühasibat uçotu haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

20. Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

21. “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

22. “Kredit ittifaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

23. “Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında” Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

24. “Əhəlinin sağlamlığının qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edil-

məsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

25. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

26. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Aşağıdakı məsələlər müzakirə edilmişdir:

Gündəlik haqqında.

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Gündəlik qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.04 dəq.)

Lehinə 93

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 93

Nəticə: Qəbul edildi

1. “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Qüdrət Həsənquliyev

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.08 dəq.)
Lehinə	98
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

2. “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Fazil Mustafa

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.14 dəq.)
Lehinə	89
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

3. “İcra haqqında”, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında”, “Banklar haqqın-

da”, “Sığorta fəaliyyəti haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında” və “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.16 dəq.)
Lehinə	97
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	97
Nəticə: Qəbul edildi	

4. “Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün kadrların hazırlanması haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Fərəc Quliyev, Qüdrət Həsənquliyev, Vahid Əhmədov, Çingiz Qənizadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.25 dəq.)
Lehinə	90
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

5. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Aydın Mirzəzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	96
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	96
Nəticə: Qəbul edildi	

6. “Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında” və “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Aydın Mirzəzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.28 dəq.)
Lehinə	87

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	88
Nəticə: Qəbul edildi	

7. “Fövqəladə vəziyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Aydın Mirzəzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.29 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

8. “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin komitələri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.30 dəq.)
Lehinə	89
Əleyhinə	0
Bitərəf	0

Səs vermədi	0
İştirak edir	89
Nəticə: Qəbul edildi	

9. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə, Fazil Mustafa, Qüdrət Həsənquliyev

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.46 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

10. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.48 dəq.)
Lehinə	92
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

11. “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə, Qüdrət Həsənquliyev

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.52 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.53 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

12. “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası

qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.55 dəq.)

Lehinə 91

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 92

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.55 dəq.)

Lehinə 91

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 91

Nəticə: Qəbul edildi

13. “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə, Qüdrət Həsənquliyev

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.56 dəq.)

Lehinə 90

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	90
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.00 dəq.)

Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

14. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Rauf Əliyev, Elmira Axundova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.03 dəq.)

Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.06 dəq.)

Lehinə	90
--------	----

Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

15. “Yol hərəkəti haqqında”, “Milli arxiv fondu haqqında”, “Avtomobil yolları haqqında” və “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Qüdrət Həsənzadə

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.11 dəq.)

Lehinə	95
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.12 dəq.)

Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

16. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.13 dəq.)

Lehinə 94

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 94

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.14 dəq.)

Lehinə 92

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 93

Nəticə: Qəbul edildi

17. “Azərbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında”, “Dövlət rüsumu haqqında”, “Baytarlıq haqqında”, “Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında” və “Lisenzialar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan

Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Eldar İbrahimov

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.17 dəq.)

Lehinə 93

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 94

Nəticə: Qəbul edildi

18. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.20 dəq.)

Lehinə 96

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 96

Nəticə: Qəbul edildi

19. “Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş

“Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi”ndə, “Büdcə sistemi haqqında”, “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında”, “Banklar haqqında”, “Mühasibat uçotu haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Elmira Axundova, Fəzil Mustafə

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri (saat 13.26 dəq.)
Lehinə 94
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 1
İştirak edir 95
Nəticə: Qəbul edildi

20. Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Əflatun Amaşov, Qüdrət Həsənquliyev

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri (saat 13.37 dəq.)
Lehinə 91
Əleyhinə 0
Bitərəf 1

Səs vermədi	0
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

21. “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.38 dəq.)
Lehinə	85
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	86
Nəticə: Qəbul edildi	

22. “Kredit ittifaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.41 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

94

24. “Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Musa Quliyev

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri (saat 13.46 dəq.)
Lehinə 94
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 1
İştirak edir 95
Nəticə: Qəbul edildi

25. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri (saat 13.47 dəq.)
Lehinə 95
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 0
İştirak edir 95
Nəticə: Qəbul edildi

26. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli, Qüdrət Həsənpuliyev

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.52 dəq.)

Lehinə 94

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 95

Nəticə: Qəbul edildi

**Azərbaycan Respublikası
Milli Məclisinin Sədri**

O.ƏSƏDOV

MİLLİ MƏCLİSİN İCLASI

30 may 2019-cu il. Saat 12.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Oqtay Əsədov sədrlik edir

Sədrlik edən. Xoş gördük, hörmətli millət vəkilləri.
Xahiş edirəm, qeydiyyatdan keçəsiniz.

Qeydiyyat	(saat 12.03 dəq.)
İştirak edir	95
Yetərsay	83

Çox sağ olun, yetərsay var. Deyəsən, gecikənlər var.
Birinci qanun Konstitusiyaya qanunudur. 94 səs ilə qəbul olunmalıdır. Xahiş edirəm, diqqətli olasınız. Gündəlik sizə paylanıb. Xahiş edirəm, gündəliyə münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.04 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Gündəlik təsdiq olundu. Çox sağ olun.

Gündəliyin 1-ci məsələsi – “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli, *Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri*.

Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Cənab Sədr, dediyiniz kimi, bu, Konstitusiyaya qanundur və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanunun tələblərinə uyğun olaraq bir sıra müddəalar bu qanuna uyğunlaşdırılır. Belə ki, bu qanuna uyğun olaraq “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” Qanundakı “edilə bilər” ifadəsi “edilir” ifadəsi ilə, “10 gün” ifadəsi isə “10 iş günü” ifadəsi ilə əvəz olunur. Yəni harada şikayətlərə baxılma müddəti, konkretləşdirilir və “iş günü” sözləri ilə əvəz olunur. Bir daha vurğulamaq istəyirəm, faktiki olaraq bu, “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” Konstitusiyaya Qanununun “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanuna uyğunlaşdırılmasından ibarətdir. Amma Konstitusiyaya qanunu olduğuna görə səsvermədə diqqətli olmağınızı xahiş edirəm. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm...

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Yazılıydın da. Buyur, Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Təşəkkür edirəm, Oqtay müəllim. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri, media nümayəndələri. Biz burada Ombudsman haqqında Konstitusiyaya Qanununun 1.8-ci maddəsində dəyişiklik edirik. Orada qeyd olunur ki, müvəkkil Azərbaycan Respublikasının

Milli Məclisinə insan hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi məqsədi ilə qanunların qəbul edilməsinə, ləğv edilməsinə və ya qanunlara dəyişiklik edilməsinə dair təkliflər verə bilər. Bununla əlaqədar olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, Konstitusiyanın 96-cı maddəsinə görə, qanunvericilik təşəbbüsü hüququ olan subyektlərin dəqiq dairəsi müəyyən olunub. Təklifləri Azərbaycan Respublikasının hər bir vətəndaşı da verə bilər. Yəni istənilən vətəndaş, siyasi partiya, qeyri-hökumət təşkilatı, jurnalist bu barədə təşəbbüslə çıxış edə bilər. Bu təklifin əhəmiyyəti olsun deyə, mən indiyə qədər ombudsman institutu Azərbaycanda yaranandan ombudsmanın hansısa təklifi əsasında hansısa qanunda dəyişiklik etməyimizi xatırlamıram.

Əgər burada söhbət insan hüquqları ilə bağlı təkliflərin verilməsindən gedirsə, daha yaxşı olar, biz burada yazaq ki, ombudsman bu təkliflərini Ali Məhkəməyə göndərir, Ali Məhkəmə həmin təklifləri, belə deyək, o dəyişiklikləri məqsədəuyğun hesab edərsə, qanunvericilik təşəbbüsü hüququ ilə çıxış eləyir. Yəni Ali Məhkəmənin üzərinə bir vəzifə kimi bunu qoyaq. Yoxsa təklif vermək ilə bağlı, dediyim kimi, 10 milyon vətəndaş var. Azərbaycan Respublikasının tam fəaliyyət qabiliyyətli 18 yaşına çatmış istənilən vətəndaşı təklif verə bilər. Hesab edirəm ki, bunun əhəmiyyətini artırmaq üçün bu düzəlişi dediyim formada etsək, daha məqsədəuyğun olar. Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Bu, birinci oxunuşdur, ikinci oxunuşda nəzərə alarlar. Başqa təklif yoxdur ki?

Yərdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri

Lehinə

(saat 12.03 dəq.)

98

Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 2-ci məsələsi “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədədir. Bu da birinci oxunuşdur. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun. Hörmətli həmkarlar, əslində, bu layihələr bir zərfdə daxil olub. 2-ci məsələnin də mahiyyəti bu qanunların – “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” Qanunun və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Qanunun “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanuna uyğunlaşdırılması ilə bağlıdır. Misal üçün, müvafiq maddələrdə “uzadıla bilər” ifadələri işlənmişdir. Bunlar konkret olaraq “uzadılır” ifadəsi ilə əvəz olunurlar. Yaxud inzibati nəzarət icraatında deputatın vəzifələri olan bütün maddələrdə daha dəqiq, konkret göstərilir və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanunun tələblərinə uyğunlaşdırılır. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri, deputatın statusu ilə bağlı son dövrlərdə bizim də qəbul etdiyimiz qanunlarda, qanunlara əlavə və dəyişikliklər də daha çox deputatların etik davranış qaydaları nəzərdə tutulur. Yəni iclasda neçə dəfə iştirak edib-etməmək, üzrsüz səbəbdən iştirak etməmək və s. Təbii ki, bunlar

olmalıdır, Milli Məclisdə intizam olduqca vacibdir. Amma bu intizam məsələsini bu qədər dərinləşdirmək digər sahələrin problemlərini ortaya qoyur.

Son vaxtlarda ali məktəblərdə tədrisin səviyyəsi aşağı düşdüyünə görə davamiyyət məsələsi daha çox önə çəkilir. Əsas məsələ olan keyfiyyət kənarında qalırsa, iclasda 3 dəfə üzrsüz səbəbdən iştirak etməməyin məsuliyyət yaratması da, mənəcə eyni yanaşmadır.

Təbii ki, intizamı gücləndirməklə yanaşı, deputatın hüquqlarının gerçəkləşməsi, səlahiyyətlərinin artırılması istiqamətində də addımlar atılmalıdır. Daha çox diqqət nəyə yönəlməlidir? Məsələn, son vaxtların statistikasını aparılmalıdır ki, deputatlar ayrı-ayrılıqda neçə dəfə qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış edə biliblər və qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış etmək imkanları nə dərəcədə məhduddur? Normativ hüquqi aktlar haqqında qanun qəbul ediləndə deputat üçün maneə yaradıldı ki, layihələr mütləq ekspertiza rəyi ilə təqdim olunmalıdır. Bu da təşəbbüskarlığı xeyli aşağı saldı.

Komitə iclaslarında da deputatın qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış etməsi, qanunlarda dəyişikliklərlə bağlı rəylərini diqqətə çatdırması məsələsi olduqca önəmlidir. Birincisi bu sahədə fəallığın artırılması barədə düşünməliyik. Bu məsələləri təkəcə intizamla həll etmək olmur, çünki Milli Məclis həm də bir fəaliyyət sferasıdır. Burada məhsuldarlığı nəzərdə tutan fəaliyyətə də ehtiyac var.

Oqtay müəllim, mən bunları niyə deyirəm? Keçən dəfə hörmətli Ziyafət müəllim bizə irad bildirdi ki, mövzudan müəyyən mənada kənara çıxırsınız, niyə siz filan məsələlərdə fikrinizi ifadə edirsiniz? Amma qanunvericilikdə, Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin 13-cü maddəsində göstərilir ki, Sədr çıxışları dayandırdıqda çıxış etmək üçün

müraciət etmiş şəxs israr edirsə, protokol tərtib olunaraq ona yenidən söz verilməsi təmin edilir.

Bir çox məsələlərdə deputatların izahat verməsinə ehtiyac var, amma qanunvericilikdə hansısa nöqsan və ya çatışmazlıq barəsində fikir səsləndirilir, ümumi səs çoxluğu ilə bunun üzərindən keçilir. Bu isə sonradan qanunda boşluqların yaranmasına səbəb olur, onun tətbiqində problemlər yaranır. Bu baxımdan mən hesab edirəm, yaxşı olardı ki, növbəti sessiyada deputatların hüquq və səlahiyyətlərinin bir qədər genişləndirilməsi, qanunların icrasına nəzarət mexanizmində rol almasının təmin olunması barədə göstəriş verilsin.

Baxın, məhkəmə-hüquq islahatları keçirilir, deputatların bu prosesə cəlb olunması isə kifayət qədər qənaətbəxş deyil. Halbuki bu, ölkə həyatında ən vacib məsələlərdən biridir. Ölkə Prezidenti iqtisadi sahədə islahatlar həyata keçirir, amma bir çox hallarda bu islahatlara Milli Məclisdən təşəbbüslər ilə dəstək verilməsi meyili hiss olunmur. Ona görə biz bunu genişləndirmək barədə düşünsək, mən-cə, iclasa çox-az gəlib-getməmək məsələsi ikinci planda qalar. İntizam da vacibdir, amma biz əsas ağırlığı deputatın faydalı, məhsuldar çalışmalarına yönəltmək, daha yaxşı olar. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Fazil müəllim. Amma nizam-intizam olmayanda fayda da olmayacaq. Birinci nizam-intizam lazımdır. Daxili Nizamnaməni açsan, onu başdan ayağa oxusan, görərsən ki, Ziyafət müəllimin dediyi sözlərdə həqiqətlər var. Çünki gündəlik var, əsasən, gündəlik ətrafında danışmaq lazımdır. Bu, nizamnamədə birbaşa göstərilir. Xahiş edirəm, biz indi bu məsələləri, Deputatın statusu haqqında Qanunu müzakirə eləmirik, onun dəyişikliyinə müzakirə edirik, fikirlər varsa, üçüncü

oxunuşda, yəqin, Əli müəllim də deyər. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.14 dəq.)
Lehinə	89
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 3-cü məsələsi “İcra haqqında”, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında”, “Banklar haqqında”, “Sığorta fəaliyyəti haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında” və “Qiyətli kağızlar bazarı haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədədir, 3-cü oxunuşdur. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, cənab Sədr. Fürsətdən istifadə edib qeyd etmək istəyirəm ki, müvafiq orqanlar tərəfindən məhkəmə islahatları ilə bağlı bir sıra ictimai müzakirələr keçirilir, parlamentin müvafiq komitəsi, onun üzvləri həmin müzakirələrə dəvət olunurlar. Fazil müəllim, məlumat üçün demək istəyirəm ki, bu islahatlarla bağlı qanunlar parlamentə daxil olduqda burada da onların geniş ictimai müzakirəsi təşkil olunacaq, Sizi də dəvət edə bilərik.

Hörmətli həmkarlar, Mülki Məcəllədə dəyişiklik edilməsi haqqında bizim 2018-ci il tarixli Qanunun icrası ilə bağlı olaraq, cənab Sədrin qeyd etdiyi kimi, bir sıra qanunlara da dəyişiklik təklif olunur. Yəni faktiki olaraq bu, uyğunlaşdırma xarakterlidir. Mahiyyəti isə qısaca ondan

ibarətdir ki, səhmdar cəmiyyətinin, icra orqanının rəhbəri ilə digər üzvləri arasında mübahisələr yarandıqda həmin o mübahisələrin həlli mexanizmi burada, Mülki Məcəllədə nəzərdə tutulub, amma müvafiq olaraq “İcra haqqında”, “Banklar haqqında”, “Sığorta fəaliyyəti haqqında” və digər qanunlara faktiki olaraq köçürülməli olur. Bu baxımdan bu, uyğunlaşdırma xarakterlidir. Ona görə də həmkarlardan səs verməyi xahiş edirəm. Üçüncü oxunuşdur.

Sədrlik edən. Üçüncü oxunuşdur. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.16 dəq.)
Lehinə	97
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	97
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 4-cü məsələ. “Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün kadrların hazırlanması haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə Əli Hüseynli buyursun.

Ə.Hüseynli. Hörmətli həmkarlar, “Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün kadrların hazırlanması” haqqında Saziş, hesab edirəm ki, kifayət qədər əhəmiyyətlidir. Çünki MDB-nin üzvü olan ölkələrin bu sahədə kadrların hazırlanması ilə bağlı çox böyük təcrübəsi var. Bu, əslində, bir mübadilə prosesidir. Müxtəlif ölkələrdə, o cümlədən Azərbaycanın da Polis Akademiyasında bu sazi-

şi əhəmiyyətli hesab edirik. Həmkarlardan səs verməyi xahiş edirəm.

Yeganə qeyd etmək istəyirəm ki, komitəmizdə müzakirə zamanı belə bir sual olmuşdur ki, bu, digər ölkələrdə necədir? Məlumat üçün demək istəyirəm ki, yəqin Türkiyə ilə olan kadr mübadiləsi haqqında hamımız məlumatlıyıq. Amma mən həm Avropa ölkələri ilə, həm də Amerika Birləşmiş Ştatları ilə də bağlı soruşdum. Yəni Azərbaycanın polis orqanlarının hazırlığı ilə bağlı, kadr mübadiləsi ilə bağlı belə bir təcrübə var. Sadəcə, MDB ilə, bütün ölkələrlə bu, uzun illərdir ki, mövcuddur və bu, bir saziş üzərində öz əksini tapır. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Fərəc Quliyev.

F.Quliyev. Təşəkkür edirəm, Oqtay müəllim. Bu sazişdən göründüyü kimi, Gürcüstan, Moldova və Ukrayna imza qoymayıb. Mən hesab edirəm ki, doğru ediblər. Çünki bu ölkələrin əraziləri Rusiya tərəfindən işğal olunub. Həm Krımın, həm Gürcüstanın ərazilərinin işğal olunması, Dnestryanı probleminin yaranması, təbii ki, buna ciddi şəkildə təsir edib və Azərbaycanda da Dağlıq Qarabağ probleminin Rusiya tərəfindən yaradıldığı ortadadır. Bunu heç kəs dana bilməz. Üstəlik də ən azından Rusiya və Ermənistan ortaq ordu yaradıblar.

Bizim, Azərbaycanın prinsiplərindən biri Qoşulmama Hərəkətinə sadıq qalmaqdır. Sazişin 10-cu maddəsində göstərilir ki, bu saziş qoşulma haqqında sənədləri depozitariyə təqdim etməklə, onun müddəalarını bölüşən digər dövlət üçün də qoşulmaya açıqdır. Yəni bu, faktiki olaraq qoşulma halıdır. Biz birinci bu prinsipi pozuruq. İkinci tərəfdən, hörmətli Əli müəllim də qeyd elədi, bizim mü-təxəssislərin hazırlanması üçün Türkiyə və digər NATO dövlətləri ilə də sazişimiz var. Ordumuzun özündə mo-

dernləşmə daha çox Qərb dövlətləri və NATO prinsipləri ilə həyata keçirilir. Nə qədər ki Rusiyanın Ermənistanı bu açıq münasibəti ortadadır, bir ortaq ordu yaradırlar, mən hesab edirəm ki, Ermənistanın da iştirak elədiyi belə bir blokda biz bu cür məsələlərə imza qoymaq əvəzinə daha çox yaxınlaşmadan, MDB-dən təcridən aralanmağa, qırılmağa daha çox meyil eləməliyik. Mən hesab edirəm ki, bizim də mövqeyimiz Moldova, Ukrayna və Gürcüstanın kimi olmalıdır. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Qüdrət Həsənpuliyev.

Q.Həsənpuliyev. Çox sağ olun, cənab Sədr. Mən Əli müəllimə təşəkkür edirəm ki, komitənin iclasında mənim qaldırdığım məsələyə aydınlıq gətirdi. Doğrudan da, Azərbaycanın Qərbi Avropa ölkələrində, Amerika Birləşmiş Ştatlarında təhsil alan yüksək ixtisaslı kriminalistlərə, əməliyyatçılara böyük ehtiyac var və mən çox məmnunam ki, bu istiqamətdə artıq işlər görülür. Ona görə də mən minnətdarlığımı bildirirəm və səs verəcəyəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Vahid Əhmədov.

V.Əhmədov. Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Mənim Əli müəllimə iki sualım var. Birincisi, bu saziş 2007-ci ildə yazılıb. Üstündən 12 il keçib. Niyə bu 12 il müddətində Milli Məclisdə müzakirəyə çıxarılmayıb? Səbəbi nədir? Yəqin sazişdə elə müddəalar var ki, razılaşdırılmayıb. Çünki saziş imzalananda Ukrayna, Gürcüstan, Moldova bu sazişə imza atmayıb. Buna aydınlıq gətirilməsini istəyirəm.

İkincisi, sazişin 3-cü maddəsində təhsil prosesinin rus dilində aparılması ön plana çəkilir. Sazişə imza atanların hamısı müstəqil dövlətlərdir, hər birinin öz ana dili var, dövlət dili var, təhsil də həmin dillərdə aparılmalıdır. Bu iki məsələyə aydınlıq gətirilməsini istərdim. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əli müəllim, sizdən qabaq iki

kəlmə söz deyim. Birincisi, biz Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısıyıq. Biz hələ o təşkilatın üzvüyük. Ona görə bunu yadda saxlayın. İkincisi də, orada dil məsələsi deyirsiniz, Müstəqil Dövlətlər Birliyində tərcüməçi ilə hər dildə danışmaq olar. Ancaq ümumi danışığıqlar varsa, başqa ölkədə ingiliscə danışırısan. Burada isə Müstəqil Dövlətlər Birliyində keçirilir. Ona görə də bunun böyük bir qəbahət olduğunu görmürəm. Buyurun, Əli müəllim.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, cənab Sədr. Mənə elə gəlir ki, bizim polis kadrlarının hazırlanması ilə bağlı olan bu sadə məsələni çox siyasiləşdirmək istədik. Burada siyasət yoxdur. Onu da biləsiniz ki, hazırda onsuz da Azərbaycan Polis Akademiyası ilə Rusiyanın, Qazaxıstanın polis akademiyləri arasında ikitərəfli müqavilələr var. Sadəcə, Oqtay müəllim, Sizin dediyiniz kimi, dil tələbi olduğuna görə kiminsə, bir Azərbaycan gəncinin buna istəyi və dil bilgiləri varsa, onda göndərilir, təhsil alır və qayıdır.

Sizə onu da deyim ki, MDB-də təhsil almış əməkdaşların böyük əksəriyyəti yüksək peşəkarlıqla seçilir və heç bir ölkədən geri qalmırlar. Sadəcə, bu, siyasət mövzusu deyil, buna heç kim məcbur edilmir. Bu, sazişdir, hər hansı bir kadr ehtiyac olanda göndərilir, ehtiyac olmayanada Azərbaycan heç kimi göndərmir. Məlumat üçün deyim ki, hazırda bizim Polis Akademiyasının maddi-texniki bazası, kadr potensialı kifayət qədər yüksəkdir. Əsas etibarilə Azərbaycanın polis əməkdaşları məhz Azərbaycanın Polis Akademiyasında təhsil alırlar, yetişirlər və kadr kimi istifadə olunurlar.

Sədrlik edən. Sağ olun. Çingiz Qənizadə.

Ç.Qənizadə. Çox sağ olun, Oqtay müəllim. Mən danışmaq istəmirdim, komitə sədrimiz məlumat verdi. Amma bir şeyi qeyd edim ki, 3-cü maddədə göndərən tərəfin

özünün razılığı ilə qəbul edən tərəfin dilində də bu tədrisi keçirmək nəzərdə tutulub. Bu, beynəlxalq sazişdir və belə hesab edirəm ki, burada heç bir problem yoxdur.

Bir şeyi demək istərdim. Dünən Azərbaycanda möhtəşəm bir tədbir keçirildi, hətta buna beynəlxalq tədbir də demək olar. 30 minə yaxın azarkeş iştirak etdi və sair. Azərbaycan polisi, digər hüquq mühafizə orqanları bir daha göstərdilər ki, onlar professionaldırlar, ölkədə ictimai asayışı, beynəlxalq tədbirlərin asayişini qorumağa qadirdirlər. Yeri gəlmişkən, başda Azərbaycan polisi olmaqla, bütün hüquq mühafizə orqanlarına təşəkkür etmək istəyirəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Həqiqətən, bu, çox böyük bir tədbir idi. Bilirsiniz ki, bəzi azarkeşlərlə, ingilis azarkeşləri ilə bağlı xarici ölkələrdə çox toqquşmalar əmələ gəlir. Amma şükürlər olsun, Azərbaycanda bu, yüksək səviyyədə keçdi, bütün qanun-qayda qorundu, mən də öz adımdan, sizin adınızdan bizim hüquq mühafizə orqanlarına dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.25 dəq.)
Lehinə	90
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 5-ci məsələ "Azərbaycan Respublikası Höku-

məti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədədir. Buyursun Aydın Mirzəzadə.

A.Mirzəzadə, *Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsi sədrinin müavini*.

Təşəkkür edirəm, cənab Sədr. Müvafiq sazişə komitəmizin iclasında baxılmışdır. Sazişlə Azərbaycan və Səudiyyə Ərəbistanı arasında müdafiə sahəsində geniş əməkdaşlıq nəzərdə tutulub. Təsdiqlənərək Məclisin müzakirəsinə tövsiyə edilir.

Sədrlik edən. Beynəlxalq sazişdir, başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	96
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	96
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 6-cı məsələ “Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında” və “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədədir. Buyursun Aydın Mirzəzadə.

A.Mirzəzadə. Ötən ilin oktyabr ayında Cinayət Məcəlləsində müvafiq dəyişikliklər edilmişdir və həmin dəyişikliklərin adı çəkilən qanun layihələrinə uyğunlaşdırılması məqsədi ilə layihə deputatlara təqdim edilir. Komitəmizdə baxılmışdır və Məclisin müzakirəsinə təqdim edilir.

Sədrlik edən. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.28 dəq.)
Lehinə	87
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	88
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 7-ci məsələ “Fövqəladə vəziyyət haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Aydın Mirzəzadə.

A.Mirzəzadə. Layihə uyğunlaşdırmaq məqsədi, xarakteri daşıyır. Dəyişiklik “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında ötən ilin iyun ayında qanunların tətbiqi ilə əlaqədar təklif edilmişdir. Dəyişikliyə komitəmizdə baxılmış və Məclisin müzakirəsinə tövsiyə edilmişdir.

Sədrlik edən. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.29 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 8-ci məsələ “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin komitələri haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Sağ olun. Hörmətli həmkarlar, bu, texniki xarakterli dəyişiklikdir, ona görə də layihə bir oxunuşda qəbul olunacaq. “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Qanunda indi tək cə “kiçik və orta sahibkarlıq” deyil, həmçinin “mikro” ifadəsindən istifadə olunur. Ona görə də “Milli Məclisin komitələri haqqında” Qanunun 12-ci maddəsində İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin səlahiyyətləri olan məsələyə də “mikro” sözü əlavə olunur. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.30 dəq.)
Lehinə	89
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	89
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

9-cu məsələ “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir. Buyurun, Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri.*

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Bilirsiniz ki, son illər Azərbaycan dövlətinin Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ölkədə sahibkarlığın inkişafı

istiqlamətində əhəmiyyətli dəyişikliklər həyata keçirilir. Ölkə iqtisadiyyatındakı sahibkarlığın rolu artır, kiçik və orta sahibkarlığın daha fəal işləməsi üçün qanunvericilik bazası təkmilləşir.

Qanun layihəsinin 10-cu maddəsinə görə, sahibkarlarda plan üzrə yoxlamaların aparılması dövriliyi onun aid olduğu risk qrupundan asılıdır və hər risk qrupu üçün müəyyən edilmiş dövrilikdən artıq dövriliklə aparıla bilməz. Qanun layihəsində yanğın nəzarəti, təhlükə potensialı obyektlər və dağ-mədən sahələrinin təhlükəsiz istismarına nəzarət və radiasiya təhlükəsizliyinə nəzarət sahələrində yoxlamaların aparılmasına icazə verilməsi nəzərdə tutulur. Əsas məqsəd insanların həyat və sağlamlığının, o cümlədən əmlak və mənafeələrinin etibarlı qorunması üçün zəmin yaratmaqdır. Çünki son illərdə baş verən hadisələr birmənalı şəkildə göstərir ki, elə sahələr var, onların da yoxlanması ciddi nəzarət altına götürülməlidir. Qanun layihəsinə səs verməyinizi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Hörmətli Ziyad müəllim “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Qanunda dəyişikliklərin əhəmiyyətindən danışdı, ancaq bu dəyişikliklərin sahibkarlığın inkişafına hansı faydasının toxunacağını nədənsə əsaslandırmadı. “Sahibkarların maraqları” deyilən anlayışa hansı sahədə necə əməl olunmasını dəqiqləşdirməyə mütləq ehtiyac var, çünki bu dəyişikliklərlə biz sahibkarlığın hələ nisbətən öləzimediyi tikinti sektoruna da “dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi” adı altında yoxlamaları da əlavə etməklə, vəziyyəti daha da ağırlaşdırmış oluruq, bu sahədə də sahibkarlığın müəyyən dərəcədə çöküşü üçün zəmin

hazırlayırıq. Onsuz da vergi sahəsində aparılan yoxlamalar kifayətdir ki, istənilən sahəyə istisna qaydasında yoxlama tətbiq etmək mümkün olsun.

Diqqət yetirsək, görürük ki, sahibkarların maraqlarının pozulması üç istiqamətdə özünü daha qabarıq büruzə verir. Birincisi, Azərbaycanda sahibkar bankdan əlverişli şərtlərlə kredit ala bilmir. Əslində, sahibkarın marağı birinci növbədə kredit almaq imkanı ilə bağlıdır. İkincisi, sahibkar öz sahibkarlığının təsdiqi kimi mülkiyyət hüququnu əldə etmək təminatından məhrumdur. Bir çox yerlərdə bunu əsaslandırmaq üçün fikirlərimi qeyd edəcəyəm. Üçüncü isə, sahibkarın hələ də vergidən başqa, digər qanunsuz ödənişlər etməsi, hüquqlarını qoruyacaq məhkəmə mexanizminin olmamasıdır. Bu üç vacib komponent sahibkarlığın inkişafı qarşısında əsas maneədir və ölkə Prezidenti tərəfindən son illərdə atılan çox sayda müsbət addımların həyata keçməsinə alt səviyyədə mane olan əsas səbəblərdir. Prezidentin sahibkarları qorumaq, ölkədə iş yerlərinin açılması, insanların məşğulluğa cəlb olunması istiqamətində müəyyən addımlarının qarşısını almaq üçün onların müxtəlif bəhanələrlə həyata keçirdikləri məqsədyönlü fəaliyyəti sezməmək artıq mümkün deyil.

Azərbaycanda sahibkarlar üçün pul resurslarının ən əlçatan mənbəyi bank kreditləridir. Ölkədə kapital bazarı zəif inkişaf etdiyindən sahibkarlar pul resurslarını, əsasən, bank sektorundan cəlb edirlər, ancaq devalvasiyanın bank sektorunu çətin vəziyyətə salması biznesin yeganə pul mənbəyinə çıxışını da məhdudlaşdırıb. Səbəb bankların kredit şərtlərini sərtləşdirilməsi, riskləri artdığına görə əsas resurslarını daha çox başqa istiqamətə yönəltməsidir. Onlar öz resurslarını daha çox qiymətli kağızlara yönəldirlər. Mərkəzi Bank da bunu etiraf elədi. Əgər 2015-ci

ildə sahibkarlara ayrılan kreditlərin miqdarı 21 milyard manat idisə, 2018-ci ildə 11 milyard manata qədər enmişdir. Bu, rəsmi rəqəmlərdə də özünü ifadə edir. Bu baxımdan da hesab edirəm ki, birinci növbədə bu problemi çözməliyə ki, sahibkarlar yeni texnologiyadan istifadə etmək, təkrar istehsalı artırmaq, öz problemlərini müəyyən dərəcədə həll etmək üçün nağd pul vəsaiti əldə etmək istiqamətində fəaliyyətlərini genişləndirə bilsinlər.

İkincisi, mülkiyyət məsələsi ilə bağlıdır. Azərbaycanda əksər ticarət obyektlərində sahibkar mülkiyyət hüququnun tanınması ilə bağlı Konstitusiyanın, qanunların verdiyi hüququ gerçəkləşdirə bilmir. Mən konkret misal gətirəcəyəm. “Binə”, “Sədərək” bizdə ən iri ticarət mərkəzləridir. Müxtəlif məlumatlara görə, iki ticarət mərkəzində ümumilikdə 7–8 min mağaza mövcuddur, təqribən 30 minə yaxın vətəndaşı, işçini əhatə edir. Bütün mağazalar üzərində mülkiyyət hüququ gerçək mülkiyyətçiyə deyil, məhz ticarət mərkəzinin sahibinə məxsusdur. Bu ona bənzəyir ki, biri bina tikir, sən bina tikilənə pul ödəyirsən, köçüb orada yaşayırsan, sonra binanı tikən gəlib deyir ki, sən bu binada yaşasan da, burada icarəçi kimi yaşamalısan. Adam pulunu ödəyib və onun mülkiyyət hüququ tanınmır.

Həmin mağazalar da alış-veriş aparən insanlara satılıb, vətəndaşlar 70–80 min manatdan 200–250 min manata qədər vəsait ödəyiblər. Lakin bu əməliyyat qeyri-rəsmi aparıldığı üçün bu qədər böyük məbləğdə pul ödəyən insanlar mülkiyyət sahibi ola bilməyib, orada yalnız icarə hüququ əsasında fəaliyyət göstərməyə məhkumdurlar. Daha mühüm fakt odur ki, insanlar kənar bir məkanda mülkiyyət, mağaza almaq üçün yetərli bir məbləği ödəsələr də, mərkəz sahiblərinə aylıq icarə haqqı ödəmək öhdəliyini də üzərlərinə götürüblər.

Siz təsəvvür edin ki, 50 kvadratmetrlik mağaza üçün hər ay 1250 manat ödəməlidirlər, internet, elektrik enerjisi üçün də əlavə haqq alınır. Hətta orada şlaqbaum qoyulub və bu şlaqbaumu keçəndə vətəndaşlardan əlavə pul alınır. Ayaqyolunun pulu da sahibkarın ödədiyi icarə pulundan çıxılır. Bu, vətəndaşın mülkiyyət hüququnun feodal qaydaları ilə pozulmasının bir nümunəsidir. Təsəvvür edin ki, bu problem həll olunsa, 30 min adam ölkə Prezidentinin islahatlarla bağlı mesajlarını dəstəkləmiş olmurmu? Kiçik bir addım atmaqla, bu insanların hüquqlarını tanımaqla, mülkiyyət sənədlərini onlara verməklə bu problem öz həllini tapmırmı?

Üçüncü vacib məsələ məhkəmə təminatı ilə bağlıdır. Sahibkarlar məhkəmə instansiyalarını keçənə qədər həm vəkilə, həm də prosesin özünə xeyli pul xərcləyirlər. Nə qədər vəsait sərf edir və çox halda öz qanuni hüquqlarını bərpa edə bilmirlər. Mən niyə sahibkar məsələsindən danışıram? Çünki iş yerlərinin açılması bilavasitə bu insanların fəallığından asılıdır. Yoxsul adam özü iş yeri açə bilmir, bunu ancaq sahibkar edə bilər ki, vəziyyət də yüngülləşsin, büdcədən asılı olan, ondan uman insanların sayı da azalsın, dövləti qınayan, bəzən yoxsulluğuna görə dövlətin üzərinə yürüyən insanların problemləri müəyyən dərəcədə həll olunsun. Bunu həll eləyən ən normal mexanizm sahibkarın dirçəldilməsidir.

Bizim məhkəmə sistemindən, sadəcə, bir nümunə deyəcəyəm. Bu məsələlərdə biz çox geridəyik və ölkə Prezidenti məhz bu faktlara görə məhkəmə-hüquq sahəsində, hüquq mühafizə orqanlarında və başqa sahələrdə islahatların keçirilməsini vacib sayır.

2017-ci ildə Azərbaycanda azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş şəxslərin xüsusi çəkisi 54,8

faizdir. MDB ölkələri içərisində bu göstərici Qırğızıstanda 39,6 faiz, Tacikistanda 34 faiz, Belarusda 30 faiz, Rusiyada 29 faizdir. Qərbi Avropa ölkələrində isə bu, 8–15 faizdir. Deməli, məhkəməyə gedən işlərin yarıdan çoxu azadlıqdan məhrum etmə ilə nəticələnir. Bunun səbəbi, nəticəsi nədir? Nəticəsi odur ki, həbsxanalar boşalmır. Ölkə Prezidenti tərəfindən nə qədər əfv fərmanları imzalanır, sanki danışılmış bir mexanizm o kontingenti həbsxanada saxlayır. Ola bilər ki, orada kiminsə nəse faydası var, amma söhbət insan taleyindən gedir. Niyə biz bu məsələdə Tacikistandan geridə olmalıyıq?

Alternativ cəzaların tətbiqi məsələsini artıq gündəmə gətirmək lazımdır. Bundan ən çox əziyyət çəkən sahibkarlardır. Sahibkarların ən çox məhkum edildiyi cinayətlər dələduzluqla bağlı cinayətlərdir. Dələduzluqla bağlı yüzlərcə cinayət işi nəticəyə varmır, insanları aldadırlar, hüquqlarını pozurlar, amma hansısa ədalət mexanizmi vasitəsi ilə hüquqlarının təmin edilməsinin şahidi olurlar. Bu baxımdan biz elə eləməliyik ki, məhz məhkəmə sistemi sahibkarın hüquqlarını qoruyan bir vasitəyə çevrilsin və insanlar bilsinlər ki, bu ölkədə artıq rəqabət mühiti var, imtiyazlı kimsə yoxdur, imtiyazlı olanlar da təşəbbüskar, qabiliyyətli, bacarıqlı adamların işinə qarışmırlar. Bu, ölkəmizin taleyi ilə bağlı vacib məsələdir, çünki sosial şərtlər ağırlaşdıqca radikal düşüncəli insanların da bundan sui-istifadə etdiyini bilirik. Heç olmasa, özümüz bu addımları atmaqla, Prezidentin apardığı islahatların həyata keçməsinə təmin eləməklə, ona kömək göstərməklə bu işi görməliyik.

Mən Ziyad müəllimə bu iradəmi ona görə bildirdim ki, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi özü xüsusi təşəbbüskarlıqla islahatları dəstəkləyən addımlar atmalı-

dır, kömək eləməlidir, təşəbbüslər irəli sürməlidir ki, onlardan yararlanmaq olsun. Biz, qanunvericilik orqanın üzvləri də bu prosesə cəlb olunaq ki, ölkəmizin faydası üçün müsbət işlər görə bilək. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Fazil müəllim, mən yenə Sizin sözünüzü kəsmədim. Bir də deyirəm ki, birinci, gündəlik ətrafında danışmaq lazımdır, sahibkarlıq fəaliyyətini müzakirə etmirik. Bu, birinci məsələ. İkinci, Azərbaycanda ardıcıl islahatlar gedir, cənab Prezident tərəfindən işlər görülür. Mən hələ görməmişəm ki, arada çıxışlarında onun yaxşı işləri barədə söz deyəsən. Harada çatışmazlıq var, Tacikistanla müqayisə etməyə başlayırsınız. Xahiş edirəm, bu məsələləri şışirtməyin. “Sahibkarlıq haqqında” Qanun müzakirə olunanda danışarsınız. İndi qanun layihəsinə aid olan məsələlərdir. 7 dəqiqədir danışırınsız, Azərbaycanda görülən işlər barədə bir dənə müsbət söz demədiniz. Hamısı neqativ məsələlərdir. Bu da düzgün deyil axı. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Sağ olun, cənab Sədr. Sözün doğrusu, mən gözləyirdim ki, Diqlasdakı yanğından sonra hörmətli həmkarım Fazil bəy edilən əlavə və dəyişiklikləri dəstəkləyəcək. Fazil bəy çıxışında bir məsələyə toxundu ki, bu yoxlamalar sahibkarların maraqlarına nə qədər cavab verir. Mən hesab edirəm ki, biz qanunları qəbul eləyəndə təkcə sahibkarların deyil, ictimaiyyətin, insanların da maraqlarını nəzərə almalıyıq. O yanğında, şükür olsun ki, insan tələfatı olmadı, amma dövlət, sahibkarlar nə qədər ziyan çəkdi. Maddi ziyanı kənara qoyuram, orada onların keçirdiyi o streslər, narahatlıqlar... Ona görə də burada biz qanunun 2-ci və 10-cu maddəsinə dəyişiklikləri nəzərdə tuturuq.

“Tikintiyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi” dedik-

də söhbət onların maliyyə, təsərrüfat fəaliyyətinin yoxlanmasından getmir. O tikintinin nə dərəcədə keyfiyyətli aparılmasından, standartlara cavab verməsindən söhbət gedir ki, sabah Dövlət Statistika Komitəsinin qabağındakı bina kimi uçub insanların başına tökülməsin.

İkincisi, 10.3-cü maddədə yanğın nəzarəti, təhlükə potensialı obyektlərin və dağ-mədən sahələrinin təhlükəsiz istismarına nəzarət və radiasiya təhlükəsizliyinə nəzarət sahələrində yoxlamalar qeyd olunur. Yəni buna qarşı çıxmaq, düşünürəm ki, uğurludur. Sahibkarlığı inkişaf etdirmək üçün biz sahibkarlara o şəraiti yaratmamalıyıq ki, sən nə bilirsən, get, elə. Sahibkarlığın inkişafı üçün ölkədə, hesab edirəm ki, qanunun aliliyi təmin olunmalıdır, sahibkarların ucuz kreditlərə çıxışı təmin edilməlidir, əlverişli investisiya mühiti yaradılmalıdır. Yəni düşünürəm ki, bu yoxlamaların sahibkarlığın inkişafına mənfi təsiri, ziyanı olsun. Ona görə də mən hörmətli həmkarlarımı çağırıram ki, bu dəyişikliklərə səs verək. Fazil bəyin çıxışındakı bəzi müsbət məqamları isə, sözsüz ki, təqdir edirəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Ziyad müəllim, sözlünüz var?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Buyurun.

Z.Səmədžadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Həqiqətən, Diqlasda baş verən hadisələr göstərdi ki, ölkədə bütövlükdə təhlükəsizlik, o cümlədən tikinti obyektlərinin təhlükəsizliyi ön plana çəkilməlidir. Çünki istehsala, tikinti kompleksinə milyardlarla manat pul xərclənir, böyük işlər görülür. Azərbaycanda bunu hamı görür. Dünya da görür ki, son illərdə Azərbaycanda tikinti, infrastruktur sahəsində çox böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Bu qanuna edilən dəyişiklik də, heç şübhəsiz ki, həm ti-

kinti təşkilatlarında, həm də iş adamlarında məsuliyyət hissini artıracaq. Ona görə bu qanuna edilən dəyişiklik mütləq və mütləq lazımdır.

Eyni zamanda, mən hesab edirəm ki, hörmətli Fazil müəllim bir sıra maraq doğuran məsələlərə toxundu. Cənab Sədr, Siz də haqlı olaraq dediniz ki, biz bu məsələləri ayrıca müzakirə edə bilərik.

Sahibkarlığın inkişafı ilə əlaqədar olaraq ölkədə irimiqyaslı işlər aparılır, sahibkarlar ölkə iqtisadiyyatının inkişafına öz layiqli töhfələrini verirlər. Təbii ki, bu töhfələr daha çox ola bilər, çünki hələlik bu sahədə bizim inkişaf imkanlarımızdan, potensialımızdan səmərəli istifadə olunmur. Hörmətli cənab Sədr, mən Sizə məlumat verərəm. Yaxın vaxtlarda biz bu məsələləri bir də özümüz üçün araşdırırıq, müzakirələr aparırıq. Amma bütövlükdə qanun layihəsinə edilən dəyişikliyə səs verməyinizi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Ziyad müəllim, Fazil Mustafa çıxışında bir məsələni də – Sədərəyi, o biri məsələləri misal çəkdi. Orada həqiqətlər var, ancaq bu sahibkarlara da izah etmək lazımdır ki, əgər bu qədər pul xərcləyib mülkiyyət sahibi olursa, bu sahibkarın da bir hüquqşünası olmalıdır, müqavilə bağlamağı bilməlidir ki, necə bağlamalıdır, niyə bağlayır, nə edir. Kor-koranə müqaviləsiz yer götürürlər, pul verirlər, sonra da deyirlər ki, bizi aldatdılar. İndi bunu sahibkarlara da izah etmək lazımdır.

Xahiş edirəm, gündəliyin 9-cu məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri

(saat 12.46 dəq.)

Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0

Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun.

Gündəliyin 10-cu məsələsi – “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə Ziyad Səmədzadə buyursun.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Adıçəkilən Qanuna əsasən ölkədə sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2021-ci il yanvarın 1-dək dayandırılmalıdır. Lakin insanların həyat və sağlamlığının qorunması, dövlətin təhlükəsizliyinin və iqtisadi maraqlarının müdafiəsi məqsədi ilə qanunun 2.1-ci maddəsində göstərilən hallarda yoxlamaların həyata keçirilməsinə yol verilir. Təklif olunur ki, dəyişikliyə əsasən bu siyahıya yanğın nəzarəti, tikintiyə dövlət nəzarəti, təhlükə potensialı obyektlərin və dağ-mədən sahələrinin təhlükəsiz istismarına nəzarət və radiasiya təhlükəsizliyinə nəzarət sahəsində yoxlamalar da əlavə edilsin. Millət vəkillərindən bu qanuna da səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Başqa söz yoxdursa, təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.48 dəq.)
Lehinə	92
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 11-ci məsələ “Hesablama Palatası haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkiləri! Qanun layihəsinin birinci oxunuşda müzakirəsi zamanı millət vəkilləri tərəfindən təkliflər verilməmişdir. Ona görə də qanun layihəsinə səs verməyinizi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Çox sağ olun, cənab Sədr. İndi ikinci oxunuşdur, mən həmin təklifləri verirəm. Burada söhbət ondan gedir ki, biz 7-ci maddəyə dəyişiklik edirik. 7-ci maddəyə belə bir bəndin də əlavə olunmasını təklif edirəm ki, Hesablama Palatası dövlət zəmanəti ilə götürülən borclara dair Milli Məclisə rəy verir. Oqtay müəllim, hesab edirəm ki, – mən bu məsələni vaxtı ikən qaldırmışdım, – dövlət zəmanəti ilə götürülən borclar Milli Məclisdə ratifikasiya edilməlidir. Necə ki, biz neft müqavilələrini burada ratifikasiya edib, onlara qanuni qüvvə veririk, eyni qaydada da həmin borclarla bağlı müqavilələr Milli Məclisdə ratifikasiya olunmalıdır.

Fikrimi əsaslandırım. Bir çox hallarda həmin borc müqavilələri səmərəsiz istifadə olunur. Məsələn, hazırda Azərbaycan Dəmir Yolları tərəfindən borclar alınır və hamı görür ki, bu pullar hara xərclənir. Yeni dəmir yolları, bizim turist mərkəzlərinə yeni xətlər, qəsəbələrə dəmiryol xətləri çəkilir, yeni qatarlar, vaqonlar alınır. Amma bir çox hallarda biz 100 milyonlarca dəyərdə götürülən bu kreditlərin səmərəsini görmürük. Sonra da bu borcu götürən dövlət orqanları onu qaytarmaq gücündə deyil və biz həmin vəsaiti büdcədən qaytarırıq. Bax, biz bu il dövlət büdcəsinə 2 milyard 300 milyon manat dövlət borclarına görə pul qaytaracağıq. Keçən il də – 2018-ci ildə 2

milyard 200 milyondan bir az artıq pul qaytarmışdıq. Üst-üstə bu, 4 milyard 500 milyona yaxın vəsait edir. Ona görə də mən hesab edirəm ki, əslində, Hesablama Palatası Milli Məclisin orqanıdır və Konstitusiyada yazılıb ki, Milli Məclis öz işinin təşkili ilə əlaqədar olaraq Hesablama Palatası yaradır və Milli Məclis də bu məsələləri öz nəzarətində saxlamalıdır. Milli Məclisin əsas vəzifələrindən biri, dediyim kimi, büdcə vəsaitlərinin, o cümlədən götürülən borcların necə xərclənməsini göstərməkdir. Ona görə də 7-ci maddəyə qeyd etdiyim dəyişikliklərin edilməsini zəruri sayıram.

Bir də bu, texniki xarakterli məsələdir, amma əhəmiyyətlidir. Mən keçən dəfə də bu məsələni qaldırdım ki, bir çox hallarda biz dilimizdə qəbul olunmuş o terminləri, söz birləşmələrini düz işlətmirik. Məsələn, 8-ci bənddə qeyd olunur ki, Hesablama Palatası öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqları həyata keçirir. Hüquqlar həyata keçirilmir, hüquqlardan istifadə olunur, vəzifələr icra olunur, yaxud həyata keçirilir. Bu, bizim qanunvericilik şöbəsidir. Düşünürəm ki, müvafiq komitələrdə də Aparat əməkdaşları bu layihələri müzakirəyə çıxararkən uyğun ifadələrdən istifadə etməlidir və biz də burada yazmalıyıq ki, Hesablama Palatası öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqlarından, yaxud hüquqlardan istifadə edir. Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Hörmətli millət vəkilləri, bu, ikinci oxunuşdur. İlk öncə biz qanun layihəsini əsas kimi qəbul etməliyik. Xahiş edirəm, layihənin əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri

(saat 12.52 dəq.)

Lehinə

94

Əleyhinə

0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun.

İndi qanun layihəsinə ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.53 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 12-ci məsələsi “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir, bu da ikinci oxunuşdur. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, bilirsiniz ki, biz “Büdcə sistemi haqqında” Qanunda dəyişiklik etmişdik. Dəyişikliyə əsasən “Büdcə sistemi haqqında” Qanuna müvafiq olaraq Mərkəzi Bankın mənfəəti yaradılan məqsədli büdcə fonduna köçürülürdü. İndi isə yeni qaydaya görə həmin fondun adı “Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin təminatı fondu”, kimi müəyyən olunmuşdur. Uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Ona görə də millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Qanun layihəsi uyğunlaşdırma xarakteri

daşıyır, ikinci oxunuşdur. Xahiş edirəm, əvvəl əsas kimi münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.55 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun.

İndi ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.55 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

13-cü məsələ “Dövlət rüsumu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədədir. Ziyad Səmədzadə buyursun.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, bu Qanunun da müzakirəsi zamanı təkliflər daxil verilməmişdir. Qanun layihəsi “Dövlət rüsumu haqqında” Qanunun 17.8-ci maddəsinə müəyyən dəyişikliyi nəzərdə tutulur. Bu barədə də təkliflər daxil olmamışdır. Ona görə millət vəkillərindən bu dəyişikliklərə də səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. İkinci oxunuşda qanun layihəsini əvvəl əsas kimi qəbul etməyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.56 dəq.)
Lehinə	90
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	90
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Çox sağ olun, cənab Sədr. Mən bundan öncəki məsələ ilə bağlı nə qədər düyməni basdımsa, çıxışa yazılmaq mümkün olmadı. Texniki işçilərdən xahiş edirəm ki, diqqətli olsunlar, belə problem yaranmasın. Mərkəzi Bank ilə bağlı məsələ çox ciddi məsələ idi. Mən bilmirəm, Ziyad müəllim onu hansı formada məruzə etdi. Burada mənə verilmiş layihədə 58.6-cı maddədə nəzərdə tutulur ki, Mərkəzi Bankda kənar yoxlamalarla bağlı Hesablama Palatası yalnız müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanla razılaşdırmaqla orada audit apara bilər. Hesab edirəm ki, bu, Prezidentin elan etdiyi iqtisadi islahatların ruhuna, ölkənin maliyyə sektorunda şəffaflığın təmin olunmasına ziddir. Yəni Hesablama Palatasına necə o səlahiyyəti verməmək olar? Hesablama Palatası, demək, Mərkəzi Bankda kənar audit aparmaq üçün mütləq və mütləq müvafiq icra hakimiyyətinin orqanının müəyyənləşdirdiyi orqanının razılığı ilə orada yoxlama aparmalıdır? Ona görə də mən təklif edirəm ki, Ziyad müəllim, 58.6-cı maddədən, ümumiyyətlə, “Mərkəzi Bank

haqqında” Qanuna edilən dəyişiklik çıxarılmalıdır. Ümumiyyətlə, Hesablama Palatası heç kimlə razılaşdırmadan, – biz vaxtı ilə bu məsələni burada qaldırmışdıq, – səhmlərinin nəzarət paketinin dövlətə məxsus olduğu istənilən müəssisədə yoxlamalar aparmalıdır və bu yoxlamaların nəticəsi barədə dövləti, dövlət orqanlarını, o cümlədən Milli Məclisi məlumatlandırmalıdır. Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Sədrlik edən. Qüdrət müəllim, texnika səhv işləyə bilməz, yəqin düyməni düz basmamısan. Buna heç kim müdaxilə edə bilmir, əgər bu düymə basılırsa, birləşdirilir.

Z.Səmədžadə. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Ziyad müəllim, nə ilə əlaqədar? Bu qanunu artıq ikinci oxunuşda qəbul etmişik.

Z.Səmədžadə. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Buyur.

Z.Səmədžadə. Burada, 12-ci maddədə dəyişiklik nəzərdə tutulur, amma Qüdrət müəllim 58-ci maddəyə istinad edir. Biz bu gün 58-ci maddəni müzakirə etmirik. Biz bu gün müzakirə edirik ki, əvvəllər Azərbaycan Respublikasının qanununa müvafiq olaraq yaradılan məqsədli büdcə fondu adlanırdı, indi isə bu fondun adı dəyişilib və Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin təminatı fondu adlanır. Bu qanun layihəsinə dəyişiklik də uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır, bundan sonra “Büdcə sistemi haqqında” Qanunda bu ifadələr – “Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin təminatı fondu” işlədiləcək. Bu gün burada söhbət Mərkəzi Bankın yoxlanmasından, Hesablama Palatasının hər hansı funksiyasından getmir. Ona görə də xahiş edərdim ki, nəzərə alınız.

Sədrlik edən. Oldu, sağ olun. Xahiş edirəm, gündəliyin 13-cü məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.00 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 14-cü məsələsi Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədədir, bu da ikinci oxunuşdur. Bu yursun Rauf Əliyev.

R.Əliyev, *Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsi sədrinin müavini*.

Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri, ikinci oxunuş üçün diqqətinizə təqdim olunan Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş dəyişikliklər əməyin mühafizəsi ilə bağlı aparılan islahatlar çərçivəsində əməyin mühafizəsinə yönələn maliyyə vəsaitlərinin, mənbələrinin dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının təklifləri əsasında 221-ci maddənin təkmilləşdirilməsi məqsədini daşıyır. Dəyişikliyə əsasən qeyd olunan maddənin 2-ci bəndində üçüncü abzas ləğv edilir. Bunun da əsas səbəbi ondan ibarətdir ki, bu normalar digər normativ hüquqi aktla, əsasnamə ilə tənzimlənməlidir. Belə ki, Məcəllənin 221.4-cü maddəsində təsbit olunur ki, “Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fondunun idarə olunması və onun vəsaitlərindən istifadə edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilmiş əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada həyata keçirilir”.

Bu sahədə bugünkü reallıq ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanında Dövlət

Əməyin Mühafizəsi Fondunun yaradılması təsbit edilmişdir və müvafiq sığorta təşkilatları ilə müqavilə bağlanması məhz fondun əsasnaməsində nəzərdə tutulmuşdur. Milli Məclisin ötən plenar iclasında bu dəyişikliklər birinci oxunuşda yekdilliklə qəbul edilmişdir. Odur ki, bu qanun layihəsinə ikinci oxunuşda səs verməyi hörmətli millət vəkillərindən xahiş edirəm. Diqqətinizə görə minnətdaram.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. İkinci oxunuşdur, əvvəl qanun layihəsinə əsas kimi qəbul etməliyik. Xahiş edirəm, qanun layihəsinə əsas kimi münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.03 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Sağ olun.

Elmira Axundova buyursun.

E.Axundova. Sağ olun. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsində təklif olunur ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təklifinə əsasən dövlət və müəssisələr səviyyəsində Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fondunun təşkili məqsədi ilə dövlət büdcəsindən, müəssisələrin mənfəətindən, cəzalanmış vəzifəli şəxslərin ödədiyi cərimələrdən ayırmalar ləğv olunsun, əvəzində isə fond sadəcə müəssisələrin və vətəndaşların könüllü ödəmələri və digər ödəmələr hesabına təşkil olunsun.

Sual olunur, nəyə görə bu mənbələrdən ayırmalar dayandırılmalıdır? Gətirilən şərhdən bunu başa düşmək olmur. Bu, qənaət etmək, yoxsa başqa məqsədlə təklif edilir? Hər halda biz Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin bu təklifi hansı əsaslara söykənərək verdiyi şərti görmürük. Belə çıxır ki, biz əməyin mühafizəsinə olan diqqəti daha da azaldırıq. Nəzərə alaq ki, ölkəmizdə iş yerlərində işçilərə təhlükəsiz iş şəraitinin yaradılmasında, işçilərin təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməsi sahəsində hələ də kifayət qədər çatışmazlıqlar və problemlər vardır. Ona görə də biz əməyin mühafizəsi sahəsinə daha çox diqqət ayırmalıyıq, nəzarəti gücləndirməliyik. Bütün bu tədbirlər üçün, şübhəsiz ki, vəsaitlər lazımdır. Layihədə isə əksinə, Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fondunun maliyyə mənbələrinin kəskin azalmasını görürük. Çünki 2-ci bənddə qalan mənbə, yəni “müəssisələrin və vətəndaşların könüllü ödəmələri” bir o qədər də inandırıcı görünmür. Düşünürəm ki, mənbələrin kəskin azaldılması fondun fəaliyyətini, demək olar ki, heçə endirəcək. Bu da o deməkdir ki, müəssisələrdə yeni standartlara uyğun olaraq modernləşdirilmiş mühafizə tədbirləri zəifləyəcək. Ona görə də təklif olunan dəyişikliyi qəbul edə bilmirəm. Xahiş edirəm, bu dəyişikliyə yenidən baxılsın və heç olmasa, qanunun müəllifləri bunu əsaslandırsınlar. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Elmira xanım, Siz keçən dəfə bu məsələ müzakirə olunanda iclasda idiniz?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Yox idiniz. Onda izah etdilər. Sığorta fondları ilə bu məsələlərlə bağlı işlər təşkil ediləcək. Bu məsələlər onda izah olunmuşdur. Bir də deyərik, üçüncü oxunuşda Sizin dediyiniz məsələyə baxarlar.

Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, 14-cü mə-

sələyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.06 dəq.)
Lehinə	90
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun.

15-ci məsələ də ikinci oxunuşdur. “Yol hərəkəti haqqında”, “Milli arxiv fondu haqqında”, “Avtomobil yolları haqqında” və “Mədəniyyət haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun. Hörmətli həmkarlar, “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Qanuna 2018-ci ildə etdiyimiz dəyişiklik bu sahə ilə bağlı digər qanunlardakı ziddiyyətləri aradan qaldırmağı bizdən tələb edir. Məhz buna görə də cənab Sədr, adıçəkilən qanunlarda dəyişiklik təklif olunur. Bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, bu dəyişikliklər artıq əsas olaraq “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Qanunda öz əksini tapıb. Cənab Prezidentin də müvafiq fərmanında qanunun tətbiqi də öz əksini tapır.

Bizim komitəyə aid olan məsələ ilk növbədə ondan ibarətdir ki, həm qanundan, həm də cənab Prezidentin fərmanından irəli gələrək abidələrə yaxın olan və onların mühafizə zonasından keçən yol sahələrində nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti abidələrin qorunması üçün təhlükə yarasarsa, onların hərəkəti Mədəniyyət Nazirliyinin rəyi əsasında Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən məhdudlaşdırıla və

ya qadağan edilə bilər. Məhz belə bir müddəə “Yol hərəkəti haqqında” Qanunun 12-ci maddəsinin 2–3-cü bəndinə əlavə kimi öz əksini tapır.

Digər məsələlər isə cənab Sədr, aidiyyəti üzrə digər komitələrə aiddir. Amma bir daha vurğulamaq istəyirəm, sahəvi olaraq əsas qanundakı normalar “Mədəniyyət haqqında”, “Milli arxiv fondu haqqında”, “Yol hərəkəti haqqında” qanunlarda öz əksini tapmış olur. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Sağ olun, cənab Sədr. Mən, sadəcə, öyrənmək istərdim ki, birinci oxunuşda həmin bu dəyişiklik edilən 12-ci maddə ilə əlaqədar təklif vermişdim və həmin təklif deputat həmkarlarım tərəfindən çox normal qarşılanmışdı, heç bir etiraz edilməmişdi. Söhbət nədən gedirdi?

Biz 12-ci maddədə deyirik ki, yol hərəkəti hansı hallarda müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər. Burada 12.2.1-ci maddədə yazılıb ki, ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyat aparıldıqda, hərbi vəziyyət rejimi tətbiq edildikdə. Mən təklif etmişdim ki, həmçinin “cinayətkarın, yaxud cinayətkar qrupun həbsi və ya zərərsizləşdirilməsi istiqamətində əməliyyatlar keçirilərkən” qeyd olunsun. Yəni tutaq ki, hər hansı bir cinayətkar dəstənin üzvləri, yaxud cinayətkar yolun kənarında bir binada gizlənibsə, orada atışma ola bilərsə, polis o yolu bağlayır, dünyanın hər yerində belədir. Bizim qanunvericiliyə də salınmalıdır, buna qanuni, hüquqi qüvvə verməliyik. Mən bunun bura daxil edilməməsinin səbəbini başa düşmədim ki, biz bu dəyişikliyi ediriksə, niyə bu norma bura daxil etmirik. Artıq cəmiyyətdə o münasibətlər dediyim formada tənzimlənir, onsuz da polis yolu bağlayır. Amma buna hüquqi qüvvə vermək lazım idi. Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əli müəllim, buyurun.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun. Cənab Sədr, həqiqətən də, Qüdrət müəllim belə bir təkliflə çıxış etmişdi. Həmin təklifə baxılması üçün müvafiq qanunvericilik təşəbbüsü subyekti ilə müzakirə aparılır. Amma onu məhz bu layihədə nəzərə ala bilməzdik. Ona görə bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, bu layihə sırf uyğunlaşdırma xarakterlidir. Bu layihənin meydana çıxma səbəbi, vurğuladığım kimi, “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Qanundur və o qanunun müvafiq müddəası həm nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti, həm də tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması üçün də məhdudlaşdırıla bilər. Yəni faktiki olaraq o məhdudluğu bura gətirmişik. Qüdrət müəllimin dediyi isə “Yol hərəkəti haqqında” Qanunla bağlı olan bir təklifdir. Təklif müzakirə olunarkən, onu hələlik deyə bilərəm ki, qanunvericilik subyekti “insanların həyatı və ya əmlakı üçün təhlükə yaratdıqda”, yəni 3-cü bəndin həm də cinayətkarlardan insanların qorunmasını ehtiva etdiyi fikrini söyləmişdi. Amma buna baxmayaraq, bu təklif ancaq ayrıca bir təklif kimi müzakirə oluna bilər. Bu layihə isə sırf uyğunlaşdırma xarakterlidir. Ona görə səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Mənim yadımdan çıxdı, qanun layihəsini əsas kimi qəbul etmədik. Xahiş edirəm, qanun layihəsinin əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri

(saat 13.11 dəq.)

Lehinə	95
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

95

Çox sağ olun.

İndi gündəliyin 15-ci məsələsinə ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.12 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 16-cı məsələsi Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xəttar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsidir. Bu da ikinci oxunuşdur. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Sağ olun. Hörmətli həmkarlar, birinci oxunuşda da vurğulamışdıq ki, İnzibati Xəttar Məcəlləsinə təklif olunan dəyişiklik “Aviasiya haqqında” Qanunun tələblərindən irəli gəlir, onun icrası məqsədini daşıyır. Belə ki, “Aviasiya haqqında” Qanunda qeyd olunurdu ki, daşıyıcılar Azərbaycana enəcək və Azərbaycanı tərk edəcək hava gəmisinin sənişinlərinə dair məlumatları biletin bronlaşdırıldığı, satıldığı vaxtdan dərhal sonra müvafiq icra hakimiyyəti orqanına verməlidirlər. İndi İnzibati Xəttar Məcəlləsində məhz bu hərəkəti etməməyə görə vəzifəli şəxslərə, hüquqi şəxslərə cərimə sanksiyasının tətbiq olunması təklif olunur. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdursa, gündəliyin 16-cı məsələsini ilk növbədə əsas kimi qəbul edək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.13 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun.

16-cı məsələyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.14 dəq.)
Lehinə	92
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 17-ci məsələsi “Azərbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında”, “Dövlət rüsumu haqqında”, “Baytarlıq haqqında”, “Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında” və “Lisenzialar və icazələr haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədədir. Bu məsələyə 4 komissiyanın iclasında baxılıb. Əsas mahiyyəti “Baytarlıq haqqında” Qanunda dəyişikliklə əlaqədardır. Eldar İbrahimova söz vermək

istəyirəm. Buyursun.

E.İbrahimov, *Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri*.

Çox sağ olun. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli deputat həmkarlarım! Birinci oxunuşda nəzərinizə təqdim olunan qanun layihəsi, hörmətli Sədrimizin dediyi kimi, bu qanunlardakı dəyişiklik aşağıdakıları nəzərdə tutur:

“Baytarlıq haqqında” Qanunda nəzərdə tutulan dəyişikliyə əsasən Dövlət Baytarlıq Xidməti ilə Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin bir-birindən fərqləndirilməsi onların səlahiyyətlərinin dəqiq müəyyən edilməsini əhatə edir. Bununla bu sahədə fəaliyyət göstərən orqanların, o cümlədən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və Qida Təhlükəsizlik Agentliyinin fəaliyyətinin səmərəliliyi artacaqdır. Bu məqsədlə Dövlət Baytarlıq Xidmətinin əhatə dairəsini müəyyən edən iki yeni maddə əlavə edilir və bir neçə maddənin bəndlərində redaktə xarakterli düzəlişlər təklif olunur. Bu düzəlişlər Dövlət Baytarlıq Xidmətinin bilavasitə fəaliyyət sahəsi olan heyvan xəstəlikləri ilə mübarizə aparmaqla heyvandarlığın inkişafına yönəlmişdir. Düzəlişlər, eyni zamanda, əhalinin heyvan mənşəli sağlam qida məhsulları ilə təmin olunması üçün bu məhsulların istehsalından istehlakına kimi bütün mərhələlərdə dövlət baytarlıq nəzarətinin təşkilini əhatə edəcəkdir, həmçinin Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinə aid tədbirlərin həyata keçirilməsinə və təşkilinə nəzarəti də əhatə etməlidir. Təklif edilən düzəlişlər idxal, ixrac və tranzit zamanı heyvan mənşəli qida məhsullarına nəzarət sahəsində səlahiyyətlərinin dəqiqləşdirilməsini, o cümlədən sərhad buraxılış məntəqələrində baytarlıq nəzarəti məntəqələrinin təşkili qaydasını və digər məsələləri dəqiqləşdirir.

“Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında” Qanunda

nəzərdə tutulan dəyişiklik də Dövlət Baytarlıq Xidməti ilə Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti arasında səlahiyyət bölgüsü ilə əlaqədardır. Belə ki, bu qanunun 6.0.4-cü maddəsində “baytarlıq təbabətində” sözlərində “təbabətində” sözü “xidmətində” sözü ilə əvəz olunur. Xahiş edirəm, hörmətli deputat həmkarlarım bu qanuna səs versinlər.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Qanunun birinci oxunuşudur. Əgər başqa bir təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.17 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 18-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqındadır, birinci oxunuşdur. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Qanun layihəsi 2018-ci il iyunun 9-da qəbul edilmişdir, “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrası ilə bağlıdır. Məlumdur ki, vergi ödəyicisi ilə bağlı bir çox məlumatlar fərdi məlumatlardır və fərdi məlumatların yayımına müxtəlif qanunlarla məhdudiyətlər tətbiq olunur. Lakin müəyyən qurumların xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsi vergi ödəyiciləri barədə məlumatların onlara təqdim olunmasını zəruri edir.

Vergi Məcəlləsinin 30-cu maddəsi kommersiona və vergi sirtinin qorunması ilə baęlı bir sıra mexanizmləri nəzərdə tutur. Bunlardan biri vergi ödəyiciləri barədə məlumatların hansı hallarda və hansı orqana verilə bilməsi ilə baęlıdır.

Təklif olunan qanun layihəsi vergi ödəyiciləri barədə məlumatların “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş vəzifələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə Hesablama Palatasına verilməsini nəzərdə tutur. Bu isə Hesablama Palatasının öz vəzifələrini daha operativ və dəqiq həyata keçirməsinə imkan yaradacaq, dövlət vəsaitləri üzərində nəzarətin artırılmasına xidmət edəcəkdir.

Qanun layihəsində, eyni zamanda, İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 547-ci maddəsi yeni redaksiyada təklif edilir. Hazırkı variantda ancaq Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası sədrinin müvafiq təqdimatlarının icra edilməməsinə görə məsuliyyət nəzərdə tutulurdusa, indi bu dairə genişləndirilərək Hesablama Palatası haqqında qanunvericiliyin pozulmasını, digər halları da əhatə edir. Millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.20 dəq.)
Lehinə	96
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	96
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 19-cu məsələ Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi”ndə, “Büdcə sistemi haqqında”, “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında”, “Banklar haqqında”, “Mühasibat uçotu haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədədir, birinci oxunuşdur. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun. Hörmətli həmkarlar, bilirsiniz ki, biz 2018-ci ildə “Hesablama Palatası haqqında” Qanun qəbul etdik və həmin qanunun icrası ilə bağlı cənab Sədrin adını çəkdiyi qanunlara dəyişiklik edirik. Yəni faktiki olaraq “Hesablama Palatası haqqında” Qanunun müddəaları adıçəkilən qanunlara köçürülmüş olur. Bizim komitə ilə bağlı Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin müvafiq maddəsi – 44-cü maddəsi Milli Məclisin Hesablama Palatasına həsr olunub. Artıq yeni qanunda Hesablama Palatasının üzvlərinin seçilməsi, təyinatı, səs çoxluğu ilə bağlı məsələlər öz əksini tapdığına görə həmin müddəalar Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinə də köçürülmüş olur, orada öz əksini tapır. Digər komitələrə aid olan məsələlər də faktiki olaraq, bir daha vurğulamaq istəyirəm, “Hesablama Palatası haqqında” Qanunun müddələrinin bu qanunlarda öz əksini tapması ilə bağlıdır.

Sədrlik edən. Sağ olun. Elmira Axundova

E.Axundova. Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Mən sadəcə bir sual vermək istəyirdim. Yenə də o məsələyə, o qənaətə qayıdıram ki, axır vaxtlar qanunlara verilən rəylər, şərhlər hərdən bizim üçün əhatəli, anlamlı deyil. Məsələn, bundan əvvəl danışdığım 14-cü məsələdəki kimi formal xa-

rakter daşıyır və dəyişikliklərin mahiyyətini açmır.

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında bir sualım var. Buradan 4.6-cı maddə tamamilə çıxarılır. Orada qeyd edilir ki, Hesablama Palatası bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə-büdcə ekspertizasını keçirir, rəy hazırlayır, təkliflər verir və hətta audit yoxlamasını həyata keçirir. Biz bunu tamamilə ləğv etmişik. Bunun əvəzində ya nə isə olacaq, ya da bələdiyyələrin auditi və bələdiyyələrin ekspertizası Hesablama Palatasının səlahiyyət dairəsindən tamamilə çıxarılacaq. Bunu Əli müəllimə sual kimi yönləndirirəm.

Sədrlik edən. Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Hörmətli Oqtay müəllim, mən elə Elmira xanımın qaldırdığı məsələ ilə əlaqədar fikrimi demək istəyirəm. Əslində, bələdiyyənin üzərində nəzarət mexanizmi o qədər güclüdür ki, öncəki qanunların birində də göstərilirdi ki, bələdiyyələrə nəzarət edən qurum istənilən vaxt ona müraciət etdikdə bələdiyyələrin qərarlarını təftiş edə bilər. Bələdiyyə bunu 3 gün müddətində təqdim edir və buna 2 gün müddətində cavab verməlidir. Bələdiyyələrin hüquqları onsuz da bütün qurumlar tərəfindən o qədər geniş audit altındadır ki, səlahiyyəti olmayan bir qurum, ümumiyyətlə, fəaliyyət göstərmək imkanlarından məhrumdur.

Qarşıdan bələdiyyə seçkiləri gəlir. Biz bu barədə də düşünməliyik, bələdiyyənin səlahiyyətinin genişləndirilməsi istiqamətində tədbir görməliyik.

Bu, çox müsbət bir addımdır. Hesablama Palatasının məhdud imkanları ilə bütün qurumları bu cür təfəssilatlı yoxlamaya cəlb etməsi problemlər yaradır. Mən bələdiyyələrin buradan çıxarılmasını müsbət qarşılayıram. Amma bütövlükdə bu səlahiyyəti indidən düşünmək lazımdır. Bizim sessiyamız qurtarır, payızda yenidən başlayacaq,

yəni 2 ay vaxtımız var. Təbii ki, iclaslarımız olacaq, amma sonra gec olacaq, çünki bələdiyyə seçkiləri vaxtı nədəsə düzəliş etməyimiz, qanunda dəyişiklik etməyimiz, təşəbbüsləri qiymətləndirməyimiz çətin olacaq.

Ona görə də Oqtay müəllim, mən təklif edərdim ki, bələdiyyə seçkiləri ərəfəsində bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin genişləndirilməsi, onlara müxtəlif sahələri yerli səviyyədə idarə etmək hüququnun verilməsi istiqamətində addımlar ataq, çünki ölkədə islahatların əsas istiqaməti də bilavasitə yerli özünüidarənin dirçəldilməsi ilə bağlıdır. Bu sahədə hədsiz mərkəzləşdirmə bələdiyyələri ölü quruma çevirir. Ona görə bu istiqamətdə yoxlamaların, bələdiyyələrin üzərində təzyiqin azaldılması vacibdir. Təsəvvür edin ki, bələdiyyənin istənilən qərarını ləğv etmək imkanı hər kəsin əlindədir. 2 gün vaxt verir, vəssalam. Bələdiyyə hansı qərarı qəbul edə bilər ki, o ləğv olunmasın.

Söhbət qanunauyğunluqdan getmir, qanuna uyğun olmamaq başqa məsələdir. Bunu məhkəmə müstəvisində müəyyən etmək asandır. Bunu məhkəmə özü təyin edə bilər. Amma bələdiyyənin qəbul etdiyi qərarın qurumlar vasitəsi ilə, inzibati qaydada ləğv edilməsi imkanı varsa, bələdiyyə heç vaxt ciddi və güclü bir quruma çevrilə bilməyəcəkdir. Ona görə də biz bu mövzunu indidən ələ almalıyıq ki, seçkiyə qədər bələdiyyələrin cazibədarlığı məsələsini də həll edək, insanlar bu seçkilərdə fəal ola bilsinlər və yerli özünüidarə orqanlarında yerli liderlərin daha çox iştirakı, seçilməsi mümkün olsun. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Başqa təkliflər yoxdur ki? Əli müəllim bu məsələləri ikinci oxunuşa qədər...

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, qanun layihəsinə birinci

oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.26 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 2 məsələ bir zərfdə gəlib, birinci oxunuşdur. Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Həm Miqrasiya Məcəlləsi, həm də “Dövlət rüsumu haqqında” Qanun, cənab Sədr, Sizin dediyiniz kimi, bir-biri ilə üzvi surətdə bağlıdır. Onu qeyd etməliyəm ki, zamanında Miqrasiya Məcəlləsinin parlament tərəfindən qəbulu çox böyük əhəmiyyət kəsb etdi. Bilirsiniz ki, sonradan da xüsusi bir xidmət – Dövlət Miqrasiya Xidməti yaradılıb. Artıq uzun illərdir, Dövlət Miqrasiya Xidməti çox peşəkar fəaliyyət göstərir. Son dövrlərdə bizim parlamentin nümayəndəsi Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəhbəri təyin olunduqdan sonra o sahədə islahatlar daha da dərinləşmişdir. Heç zaman olmadığı kimi, miqrasiya məsələləri ölkəmizdə əhəmiyyət kəsb edir. Çünki cənab Prezidentin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində Azərbaycana çoxlu investisiya axını gəlir. Digər tərəfdən də ölkəmizə gələn turistlərin sayı durmadan artır. Bu baxımdan Miqrasiya Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi, bu sistemdə islahatların daha da genişləndirilməsi zərurəti yaranmışdır. Təklif edilən

layihə ilk növbədə əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqlarının müdafiəsini, eyni zamanda, onlara göstərilən xidmətlərin sürətləndirilməsini özündə ehtiva edir.

Eyni zamanda, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində də bir sıra addımlar atılmışdır. Xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, layihədə əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə ölkədə olma, yaşama, habelə haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün hüquq verən sənədlərin onlara təqdim olunması ilə bağlı müddətlər kifayət qədər qısaldılmış və prosedur sürətləndirilmişdir.

Məlum olduğu kimi, hazırda Miqrasiya Məcəlləsinin tələblərinə görə, daimi yaşamaq icazəsinin verildiyi gündən hesablaşmaqla istənilən bir il ərzində əcnəbinin Azərbaycandan kənarında olduğu günlərin sayının cəmi 180 gündən çox olursa, ona daimi yaşamaq üçün verilmiş icazə ləğv oluna bilər. Bu tələb isə ölkədə məhz investor kimi, sahibkarlıq subyekti kimi fəaliyyət göstərən əcnəbilər üçün narahatlıq yaradır, onların fəaliyyətinə mənfi təsir göstərir.

Təklif olunan dəyişikliklərin bir hissəsi də bu müddətin tətbiq olunmaması ilə, şamil edilməməsi ilə bağlıdır. Qeyd etməliyəm ki, hazırda bu icazələrin verilməsi ilə bağlı rüsumlar da mövcuddur və təklif olunan layihə rüsumları müddətdən asılı olaraq müəyyənləşdirir, yəni daha tez icazə almaqdan ötrü müəyyən məbləğdə rüsum verilir. Amma ümumiyyətlə, bütövlükdə rüsumun məbləğində bir dəyişiklik olmamışdır. Bu cür hallar, bilirsiniz ki, “Pasportlar haqqında” Qanunda da öz əksini tapmışdır. Komitəmizdə bu məsələ Miqrasiya Xidməti nümayəndələrinin, baş idarə rəislərinin iştirakı ilə çox geniş müzakirə olunmuşdur, komitə tərəfindən çox təqdir edilmişdir və hesab edirəm ki, birinci oxunuşda da millət vəkilləri tərəfindən

dəstəklənəcək. Suallar, təkliflər olarsa, biz onları ikinci oxunuşa qədər müzakirə edə bilərik. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əflatun Amaşov.

Ə.Amaşov. Çox sağ olun. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli həmkarlar, əziz media nümayəndələri! Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında qanun layihəsinin əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti olması ilə bağlı 20-ci maddəsinə əlavə ilə əlaqədar fikrimi bildirmək istərdim. Söhbət konkret olaraq əlavəsi təsdiq edilən 20.3-cü maddədən gedir.

Açıq, məsələnin bu sayaq qoyulması mənim üçün bir qədər anlaşılmaz oldu. Bu maddə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı ilə yanaşı, digər dövlətin və ya dövlətlərin vətəndaşlığını daşıyan şəxsin Azərbaycan Respublikasının ərazisində qalma müddətini tənzimləyir. Qanun ikili vətəndaşlığa yol vermir. Bu, aydındır. Əgər hansısa azərbaycanlı digər bir ölkənin, yaxud ölkələrin vətəndaşlığını daşıyarsa və bu şəxs Azərbaycana gəlsə, avtomatik olaraq xarici ölkə vətəndaşı statusunda gəlir. O, faktiki olaraq Azərbaycan vətəndaşlığından çıxır. Bəli, olur. Bir şəxs xarici ölkənin vətəndaşıdır, ancaq Azərbaycan vətəndaşlığını da saxlayıb. Belə başa düşdüm ki, əlavə məhz bununla bağlıdır. Əgər belədirsə, hesab edirəm ki, məsələni daha açıq qoymaq olardı.

“Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı ilə yanaşı, digər dövlətlərin vətəndaşı olan şəxsin Azərbaycan Respublikasının ərazisində olduğu dövrdə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığına xitam verildikdə” şəklində yazılış, yenə də deyirəm, qarışıqlıq yaradır. Sual olunur, nəyə görə vətəndaşlığa xitam Azərbaycanda olduğu dövrdə verilməlidir və ya hansısa azərbaycanlı başqa bir ölkənin

vətəndaşı olursa, nəyə görə o ölkəmizə Azərbaycan vətəndaşı kimi də gələ bilər? Yəni nə üçün sistemimiz onu əcnəbi kimi tanımır? Digər tərəfdən, əgər həmin şəxs Azərbaycandırsa, necə müəyyənləşdiriləcəkdir ki, o başqa ölkənin də vətəndaşıdır və ona əcnəbi olduğuna dair məlumat veriləcək. İstədim ki, məsələyə aydınlıq gətirilsin. Ona görə də əlavənin yenidən daha uyğun variantda işlənməsini təklif edərdim.

Digər bir məsələni də diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm. Məlum olduğu kimi, qanunun, əsasən, geriye qüvvəsi yoxdur, qüvvəyə mindiyi dövrdən sonrakı məsələləri tənzimləyir. Qanunumuzda ikili vətəndaşlığa yol verilməməsi göstərilməzdən əvvəl bizim bəzi vətəndaşlarımızda ikili vətəndaşlıq olub. Hesab edirəm ki, bu əlavəni qəbul etdik. Maraqlıdır, bu əlavə ikili vətəndaşlığı olan həmin soydaşlarımızı şamil ediləcəkmi?

Yeri gəlmişkən, bununla bağlı bir məsələni də qeyd etmək istədim. Əvvəllər də bu barədə söz açmışam. Azərbaycan xaricdə yaşayan azərbaycanlıların hamısının vətənidir. Biz elə mexanizm tətbiq etməliyik ki, hansısa ölkənin vətəndaşı olmasından asılı olmayaraq, öz vətəninə gəlmiş azərbaycanlı digər əcnəbilərdən fərqlənsin, qanunlarımızdakı bu sayaq dəyişikliklərdən əziyyət çəkməsin. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Sağ olun, cənab Sədr. Mənim indi qaldıracağım məsələ komitədə də geniş müzakirə olundu. Deputat həmkarlarım da öz narahatlıqlarını ifadə etdilər ki, xaricdən təyyarə ilə Azərbaycana gələndə elanlar verilir ki, əgər şəxs – xarici ölkə vətəndaşı 15 gündən artıq Azərbaycanda qalacaqsa, gedib müvafiq icra hakimiyyəti orqanında qeydiyyatdan keçməlidir. Bilirsiniz, bu, həmin

o xaricilərdə bir növ mənfi təəssürat yaradır ki, ölkədə vətəndaşlar üzərində total nəzarət var. Bəzən Amerika Birləşmiş Ştatlarına, Böyük Britaniyaya uçanda, məsələn, mən rastlaşmışam ki, təyyarədə kart paylayırlar, vətəndaş da həmin kartı doldurur. Orada ölkəyə daxil olandan sonra hansı oteldə, ünvanda yaşayacağını qeyd edir. Viza alanda da eyni ilə, viza üçün lazım olan sənədləri dolduranda qeyd edir ki, ölkəyə daxil olacaq və hansı ünvanda yaşayacaq. Əgər bunları bu qaydada etmək mümkündürsə, onu təyyarədə elan etmək lazımdır.

Kimsə buraya dincəlməyə gəlib, biz də onu məcbur edirik ki, sən get, polis bölməsini axtar, tap, orada qeydiyyatdan keç. Mən vaxtı ilə bu məsələ müzakirə olunanda söyləmişdim ki, məsələn, turist 15 günlük, yaxud 3 həftəlik gəlib, 3 gün Bakıda, 1 həftə Şəkiddə, 1 həftə Qubada qalacaq. Bu adam hər dəfə gəzdirdiyi yerlərdə gedib qeydiyyatata düşməlidir? Ona görə bunun nə mənası, nə də əhəmiyyəti var? Tutaq ki, o, gəlib qeyd elədi ki, mən filan oteldə qalacağam. Amma maşına mindi və Şəkiyə getdi. Guya polis hər axşam gedib onu yoxlayacaq ki, sən "Hilton" otelindəsən, ya yox, hər gün gecə saat 2-də onun qapısını döyəcək ki, sən yerindəsən, ya yox? Yəni bu nəyi dəyişir, bizim xüsusi xidmət orqanlarına nə verir ki, biz bunu tələb edirik. Hər dəfə də millət vəkilləri komitədə bu məsələni qaldırırlar, öz narazılıqlarını mətbuatda ifadə edirlər ki, bunun ölkəmizin imicinə xeyrindən çox ziyanı var. Oqtay müəllim, bu daha çox siyasi məsələdir, mən xahiş edərdim, ölkənin siyasi rəhbərliyi ilə də müzakirə olunsun.

Biz komitənin iclasında başqa bir məsələ də qaldırmışdıq. Bir çox ölkələr vətəndaşlığı pulla satırlar, yaxud müəyyən məbləğ müəyyənləşdirirlər ki, ölkəyə o məbləğ-

də investisiya qoysan, ya daimi yaşayış hüququ, ya da vətəndaşlıq ala bilərsən. Mən Maltanı, Kipri misal kimi də göstərmişdim. Hesab edirəm ki, bu məsələ də müzakirə olunmalıdır. Artıq Azərbaycan da dünyada qəbul olunmuş bu praktikadan istifadə etməlidir ki, ölkənin iqtisadiyyatına kifayət qədər böyük məbləğdə vəsait yatıran xarici investitorlara, əgər onlar arzulayırlarsa, istəyərlərsə, vətəndaşlıq hüququ verilsin. Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Sizin dediyiniz məsələyə – vətəndaşlıq deyil, yaşamaq hüququ almaq məsələsinə baxılır. Sizin dediyiniz məzmun etibarını ilə eyni şeydir. Bilinməlidir ki, gələn adam haraya gəlir. Ümumi sənədlə qeydiyyat alırlar, şifahi danışirlər. Əli müəllim, bu məsələlər üzərində fikirləşin, danışmaq lazımdır.

Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, gündəliyin 20-ci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.37 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti 21-ci məsələ “Dövlət rüsumu haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, Əli müəllim kifayət qədər məlumat verdi, rüsumlar haqqında danışdı. Məqsəd ondan ibarətdir ki, bu

qanun layihəsində dövlət rüsumu ödəməklə bu sənədlərin daha qısa müddətdə verilməsi imkanı nəzərdə tutulur. Qalan məsələlər hörmətli Əli müəllim tərəfindən ətraflı izah edildiyi üçün millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə də səs vermələrini xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, 21-ci məsələyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.38 dəq.)
Lehinə	85
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	86
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 22-ci məsələsi “Kredit ittifaqları haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir, birinci oxunuşdur. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, qanun layihəsi aşağıdakı məsələləri nəzərdə tutur:

“Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7.2-ci maddəsinə görə, kredit və sığorta istehlak kooperativlərinin yaradılması və fəaliyyəti müvafiq qanunlarla tənzimlənir. Həmin maddəyə əsasən təklif olunur ki, “Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə fərqli qayda müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, kredit kooperativlərinə “Kredit ittifaqları haqqında” Qanunun müddəaları tətbiq edilsin.

Digər bir dəyişiklik budur ki, Kredit ittifaqları haqqında

qanunvericilik siyahısına Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin, “Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun da daxil edilməsi təklif olunur. Bu isə kredit ittifaqları ilə bağlı qanunda nəzərdə tutulmayan münasibətlərin daha dolğun tənzimlənməsinə imkan yaradacaq.

Təklif edilən dəyişiklik, eyni zamanda, nəzərdə tutur ki, depozit cəlb etmə fəaliyyətinin yüksək riskli fəaliyyət növü olmasını nəzərə alaraq, kredit ittifaqları hüquqi və fiziki şəxslərdən əmanət cəlb edə bilməz.

Dördüncü dəyişiklik – kredit ittifaqlarının cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılması və ya terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması ilə bağlı fəaliyyəti bu Qanun ilə tənzimlənəcəkdir.

Qanunun 20-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulan məhdudiyyətlərin kredit kooperativlərinə şamil edilməməsi imkan verəcəkdir ki, respublikada kredit kooperativlərinin inkişafı daha da sürətli olsun.

Bundan əlavə, Qanunun 5, 9, 22-ci maddələrində “xüsusi razılıq” sözləri “lisenziya” sözü ilə əvəz edilir.

Qanunda olan dəyişikliklər müsbət, mütərəqqi xarakter daşıyır. Ona görə bu qanun layihəsinə də birinci oxunuşda səs verməyinizi xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Sağ olun. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.41 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli millət vəkilləri, bizim 4 məsələmiz qalıb. Mən hesab edirəm ki, “Dövlət büdcəsinin icrası” məsələsini sabaha saxlayaq. Bu 3 məsələni bu gün keçirə bilərik. Etiraz yoxdur ki?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Gündəliyin 24-cü məsələsi. “Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə buyursun Musa Quliyev.

M.Quliyev, *Milli Məclisin Səhiyyə komitəsi sədrinin müavini.*

Çox sağ olun. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, “Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında” Qanuna iki dəyişiklik təklif olunur. Bunların biri qanunun 3-cü maddəsinə olan dəyişiklikdir, əlavədir, ikinci də 7-ci maddəyə yeni 7.1. maddəsinin əlavə olunması təklif olunur. Dəyişikliklərin mahiyyəti eynidir, tibb müəssisələrinin akkreditasiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlıdır.

Maddə 3-də dövlətin vəzifələrinə tibb müəssisələrinin akkreditasiyasını həyata keçirmək əlavə olunur. Yeni 7.1-ci maddədə isə tibb müəssisələrinin akkreditasiyasının mahiyyəti izah olunur, akkreditasiyanın həyata keçirilməsi qaydaları, şərtləri, səbəbləri, eyni zamanda, akkreditasiyanı həyata keçirən qurum və akkreditasiya tədbirlərinə görə dövlət rüsumunun müəyyən olunması qaydaları öz əksini tapmışdır.

Sual oluna bilər ki, nəyə görə “Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında” Qanunda bu dəyişikliklər edilir? Bunun da öz əsasları var. Məlumdur ki, indiyə qədər real

tibb fəaliyyəti ilə məşğul olan müəssisələrə 5 il müddətinə lisenziya verilir. Artıq sahibkarlığa göstərilən köməyin genişləndirilməsi, liberallaşma siyasətinin həyata keçirilməsinin tərkib hissəsi olaraq bu lisenziyalar müddətsiz verilir. Amma tibb müəssisələrinin lisenziya aldığı dövrdən sonrakı dövrdəki fəaliyyətinin izlənməsi də çox vacib bir məsələsidir. Çünki lisenziyalardan müəyyən müddət sonra tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazası köhnəlir, kadr tərkibi dəyişə bilər, işin keyfiyyəti aşağı düşür, standartlara, yaxud normalara əməl olunmasına da nəzarətə ehtiyac olduğundan özəl sektorda tibb müəssisələrinin akkreditasiyasının 5 ildən bir həyata keçirilməsinin vacibliyi ortaya çıxır.

Gələn ildən bütün ölkə ərazisində icbari tibbi sığortanın daha geniş şəkildə tətbiq olunması ilə əlaqədar olaraq ötən ilin sonunda bizim “Tibbi sığorta haqqında” Qanuna çox ciddi dəyişikliklər edildi, təxminən 101 dəyişiklik oldu. Cənab Prezidentin elə həmin dövrdə verdiyi bu fərmanla icbari tibbi sığortanın həyata keçirilməsinin təmin olunması üçün “TƏBİB” təşkilatı yarandı. “TƏBİB” təşkilatının yaranması ilə əlaqədar olaraq bu proses artıq başlayıb. Səhiyyə Nazirliyinin nəzdində olan və gələn ildən publik hüquqi şəxsə çevriləcək bir çox dövlət tibb müəssisələri icbari tibbi sığorta qaydaları ilə işləyəcək və “TƏBİB” publik hüquqi şəxsinin nəzdində fəaliyyət göstərəcəklər. Bu müəssisələrin də akkreditasiya olunması, onların fəaliyyətinin icbari tibbi sığortanın tələblərinə cavab verib-verməməsi zərurəti ortaya çıxmışdır. Bu dəyişikliklərin olunmasını komitə tərəfindən məqsədəuyğun hesab etmişik və hörmətli millət vəkillərindən dəyişiklikləri dəstəkləməyi xahiş edirəm. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə birinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.46 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

İki məsələmiz qaldı. İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişiklik edilməsi barədə, eləcə də Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə. Əli müəllim, buyurun.

Ə.Hüseynli. Hörmətli həmkarlar, İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 393.1-ci maddəsinə bir dəyişiklik təklif olunur. Bu, sırf aidiyyəti məsələni həll etməlidir. Belə ki, çoxmənzilli binaların idarəetmə üsulunun seçilməsi məsələsi həmin binanın yerləşdiyi ərazinin bələdiyyələrinə tövsiyə edilib, daha doğrusu, tapşırılıb. Bu, Mənzil Məcəlləsinin tələblərindən irəli gəlir və bu cür halların pozulması cərimə sanksiyalarına gətirib çıxarır. Bu məsələlərə baxılması qaydası isə məhkəmə aidiyyəti olaraq rayon məhkəmələrinə aid edilir. Yəni 393.1-ci maddəyə təklif olunan texniki düzəliş bundan ibarətdir. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Əgər başqa təklif yoxdursa, gündəliyin 25-ci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.47 dəq.)
Lehinə	95
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Sonuncu 26-cı məsələ Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Buyurun, Əli müəllim.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun. Hörməli həmkarlar, 2018-ci ildə “Dövlət satınalmaları haqqında” Qanuna edilmiş dəyişikliklər tələb edir ki, dövlət satınalmaları açıq tender metodu ilə təsdiq edilməklə, elektron satınalma vasitəsi ilə həyata keçirilsin. Yəni bu, qanunun tələbləridir və bu tələblərin pozulmasına görə qanunvericiliyimizdə cərimə sanksiyalarının vəzifəli şəxslərə tətbiqi ilə əlaqədar layihə təqdim olunur. Mən hesab edirəm ki, bu, tamamilə təqdirəlayiqdir. Çünki “Dövlət satınalmaları haqqında” Qanun, əsasən, bunu tələb edir. Cərimə sanksiyaları isə, hesab edirəm ki, bu əməllərə görə, yəni Qanunun tələblərinin pozulmasına görə kifayət qədər adekvatdır və ciddi cərimə sanksiyalarıdır.

Sədrlik edən. Qüdrət Həsənzadə.

Q.Həsənzadə. Təşəkkür edirəm, cənab Sədr. Biz hamımız son vaxtlar ölkədə aparılan islahatları təqdir edirik. Cənab Prezident də dəfələrlə vurğulayır ki, dövlət vəsaitlərindən səmərəli və qənaətlə istifadə olunmalıdır. Biz də qanunvericilik orqanı olaraq bu istiqamətdə, doğrudan da, cənab Prezidentə kömək eləməliyik və qanunları o səviyyədə təkmilləşdiməliyik ki, dövlət vəsaitlərini mənimsəmək çətinləşsin, yaxud mümkün olmasın.

308.2-ci maddə, əslində, korrupsiya maddəsidir. Burada da biz bu maddəni sərtləşdirməklə, korrupsiyaya böyük zərbə vurarıq, onun qarşısını ala bilərik. Tenderlərin

keçirilməsi zamanı, bilirik ki, qanun pozuntularına yol verilir və buna xalq arasında geri qaytarma deyilir, çox vaxt bu söz rus dilində “otkat” kimi səslənir. Həmin o tender kimə verilsə, ondan pul alınır.

Burada istintaq orqanı çox hallarda razılaşan tərəflər arasındakı gizli korrupsiyanı aşkar eləyə bilmir. Burada hansısa korrupsiya faktının olmasını sübut etmək xeyli dərəcədə çətindir. Ona görə də biz bu əməlin özünü, yəni sən qanunsuz tender keçirirsənsə, artıq qanunsuz əməlin özü korrupsiya əməli kimi qiymətləndirilməlidir və ona görə sərt cəza nəzərdə tutulmalıdır.

Bunun qarşısını alan, Əli müəllim, burada iki məqam var. Birincisi, bu hansı hallarda cinayət əməli yaradacaq? Xeyli miqdarda ziyan vurduqda. Mən deyim ki, bunu sübut eləmək o qədər də asan məsələ deyil. İkincisi isə, gəlin, baxaq, iki ilədək azadlıqdan məhrum etmə növündə cəza nəzərdə tutulur. Bilirsiniz, küçədə birinə şillə vuranda da, yaxud biri gedib 100–200 manat oğurlayanda da onu iki ilə qədər cəzalandırırlar. Bu, böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayət hesab olunur. Ona görə korrupsiyaya qarşı mübarizəni gücləndirmək istəyiriksə, birinci, cəza sərtləşdirilməlidir.

İkinci, buradan “xeyli miqdarda ziyan vurduqda” sözləri çıxarılmamalıdır. Əməlin özü, yəni qanunsuz tender keçirilsə, bu, korrupsiya əməlidir. Buna görə ciddi cinayət məsuliyyəti nəzərdə tutulmalıdır ki, yəni müvafiq vəzifəli şəxslər də bu qanunu pozmasın. Ona görə təklif edərdim ki, Əli müəllim müvafiq orqanla bu məsələləri müzakirə eləsin. Biz, doğrudan da, bu istiqamətdə mübarizəni real olaraq gücləndirmək istəyiriksə, real addımlar ataq. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Başqa təkliflər yoxdur ki?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, gündəliyin 26-cı maddəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.52 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli millət vəkili, sabah yaz sessiyasının sonuncu iclasıdır, “Dövlət büdcəsinin icrası haqqında” Qanuna baxacağıq. Sağ olun, sabah görüşənə qədər.